

УДК 689.463:338.47(477)

**АНАЛІЗ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРЕНДИ
ВАНТАЖНИХ ВАГОНІВ**

**Канд. техн. наук В. І. Шевченко, асп. Б. В. Мацієвський,
магістрант І. М. Андрушко**

**ANALYSIS OF REGULATORY AND LEGAL SUPPORT FOR THE LEASE
OF FREIGHT CARS**

**PhD (Tech.) V. Shevchenko, postgraduate student B. V. Matsievskiy,
master I. M. Andrushko**

Анотація. Проведено аналіз нормативно-правового забезпечення передавання вагонного парку АТ «Укрзалізниця» в оренду. Розглянуто питання необхідності термінового розроблення локальних нормативно-правових актів для передавання власних вагонів АТ «Укрзалізниці» в оренду за умов зміни чинного законодавства України. Проведено аналіз зміни доходу від продажу послуг із використання власних вагонів АТ «Укрзалізниця» за період

2022-2023 pp. і початку 2024 р. через систему електронних аукціонів PROZORRO.ПРОДАЖІ. Виявлено відсутність можливості оренди рухомого складу на залізниці та необхідність розроблення чітких параметрів із визначення доцільності надання вантажних вагонів в оренду.

Ключові слова: вантажні перевезення, оренда вагонів, нормативно-правові документи, АТ «Укрзалізниця», електронна система ProZorro, електронні аукціони.

Abstract. At the current stage of the implementation of deep socio-economic transformations aimed at the integration of Ukraine into the European Community, the lease of state and communal property plays an important role, first of all, in ensuring the development of the country's entrepreneurship. In addition, the rental of property is an important source of revenue for Ukrzaliznytsia and contributes to the maintenance of said property in proper condition. However, recently, due to unfavorable economic conditions, renting a car park for entrepreneurs is unattractive and not competitive compared to renting real estate in the private sector. One of the objective factors that have a negative impact on competitiveness and, as a result, on the reduction of rental volumes, is the complicated procedure for transferring wagons for rent, in particular, the long term of its implementation, etc. The solution of the mentioned problem requires appropriate adaptation of the legislative and regulatory framework, which regulates the issue of rent primarily by the Law of Ukraine «On Leasing of State and Communal Property», to modern market requirements. In the regulatory and legal acts of Ukrzaliznytsia, in fact, the relationship of leasing wagons is still regulated by the law adopted back in 1992 (the Law of Ukraine «On Leasing the Property of State Enterprises and Organizations. Currently», there is a need to create a fundamentally new legal framework for Ukrzaliznytsia, which will be based on the following principles: experience, competitiveness, responsibility, openness, responsiveness and integration into the web environment.

The article analyzes the normative and legal support for the transfer of Ukrzaliznytsia's car park for rent. Considered the issue of the need for urgent development of local normative legal acts for the transfer of Ukrzaliznytsia's own wagons for lease in the context of changes in the current legislation of Ukraine. An analysis of the change in income from the sale of services for the use of Ukrzaliznytsia's own wagons for the period 2022-2023 was carried out and the beginning of 2024 through the electronic auction system PROZORRO. SALES.

Keywords: freight transportation, wagon rental, regulatory documents, JSC «Ukrzaliznytsia», ProZorro electronic system, electronic auctions.

Вступ. З початку 2020 р. почав діяти новий Закон України «Про оренду державного та комунального майна» № 157-IX, який було розроблено та подано до Верховної Ради України Фондом державного майна України. У пояснівальній записці до законопроєкту автори зазначили необхідність термінових змін у питаннях оренди, які на той час урегульовані Законом України «Про оренду майна державних підприємств та організацій» 1992 р.

Новий закон розроблено з урахуванням тенденцій прагнення інтеграції України до Європейської спільноти, змін,

що спостерігаються на сучасному ринку з використання державної та комунальної власності на умовах оренди, з метою посилення конкурентної придатності державної власності.

Новий закон діє вже майже чотири роки, за які законодавець прийняв вже 16 змін, прийнято безліч підзаконних нормативно-правових положень, постанов, регламентів тощо, однак на залізничному транспорті досі питання надання в оренду рухомого складу не врегульовані локальними нормативно-правовими актами, що унеможливлює передавання рухомого складу в оренду.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Для вдосконалення порядку передавання майна державної та комунальної власності 03.10.2019 р. Верховна Рада прийняла Закон України «Про оренду державного та комунального майна» № 157-IX [10], оприлюднений 26.12.2019 р. у виданні «Голос України» № 248 і набрав чинності 27.12.2019 р., введення його в дію відбулося з 01.02.2020 р. Відповідно до норм Закону визнано нечинними ряд нормативно-правових актів, у першу чергу це Закон України «Про оренду державного та комунального майна» № 2269-XII з усіма змінами, що були чинні станом на 01.02.2020 р., і ще 48 документів, які впорядковували порядок оренди в державі.

За період з прийняття Закону № 157-IX до 09.08.2023 р. прийнято 16 змін, внесені відповідно до прийнятого Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про оренду державного та комунального майна». На сьогодні діє остання редакція від 07.09.2023 р. У результаті введення норм Закону № 157-IX 37 нормативно-правових актів України зазнали змін, розробили 18 нових нормативно-правових актів, пов’язаних із чинними нормами прийнятого Закону.

Визначення мети та завдання дослідження. Згідно з вимогами Закону України «Про оренду державного та комунального майна» державними органами та підприємствами проведена значна робота:

- створено адміністратора системи, що займається продажем прав оренди через проведення електронного аукціону;
- розроблено регламент роботи електронної торгової системи (ETC);
- розроблено центральну базу даних ETC;
- відбувся перехід із надання прав оренди за новими правилами для більшості власників державного майна та приватного сектору;

- запрацював єдиний електронний майданчик із проведення електронних аукціонів із продажу прав оренди тощо.

Однак залізниця досі не внесла необхідні зміни до внутрішніх нормативно-правових актів із зазначеного питання. Звісно, при перевезенні вантажів залізничним транспортом є потреба в оренді вантажних вагонів, і на сьогодні для передавання вантажних вагонів в оренду АТ «Укрзалізниця» необхідно оновити локальні нормативно-правові акти і привести їх у відповідність чинному законодавству України.

Основна мета дослідження – аналіз чинних локальних нормативно-правових актів, що стосуються передавання вагонного парку АТ «Укрзалізниця» в оренду, виявлення пунктів невідповідності чинному законодавству України, а саме Закону України «Про оренду державного та комунального майна» та іншим чинним нормативно-правовим актам.

З цієї мети випливають завдання дослідження:

1. Встановити можливість передавання власних вагонів АТ «Укрзалізниця» в оренду на підставі локальних нормативно-правових актів, що існують на залізничному транспорті.
2. Провести аналіз ефективності продажу послуг з передавання власних вагонів АТ «Укрзалізниця» для використання через систему електронних аукціонів Прозорро.
3. Обґрунттувати необхідність оновлення локальних нормативно-правових актів для можливості передавання вагонів АТ «Укрзалізниця» в оренду.
4. Запропонувати основні напрями оновлення локальних нормативно-правових актів.

Основна частина дослідження. За 2023 р. АТ «Укрзалізниця» покращила стан вантажних вагонів [1]. Так, підприємством за рік на власних потужностях збудовано рекордну кількість (582 одиниці) вантажних

вагонів, зокрема виготовлено 427 платформ для перевезення контейнерів. Розпочато роботи дослідних зразків думпкарів (50 одиниць) і хопер-дозаторів (50 одиниць). Також почалося виготовлення вагонів-зерновозів, що мають можливість перевозити зернову групу вантажів як українськими коліями, так і коліями країн ЄС. Крім того, у 2023 р. Філія «Центр транспортної логістики» АТ «Укрзалізниця» уклала угоду на придбання 115 одиниць вагонів-цистерн для колії шириною 1435 мм із контрагентом TATRAVAGONKA a.s. [2].

Однак досі спостерігається нестача рухомого складу для перевезень вантажів, і є актуальним питання передавання власних вагонів АТ «Укрзалізниця» в оренду, що, за інформацією, оприлюдненою на офіційному сайті АТ «Укрзалізниці», відбувається на підставі «Порядку розгляду звернень щодо передачі в оренду вантажних вагонів», затвердженого Наказом Укрзалізниці № 138 від 13.04.2011 р. [3]. Цей Порядок розроблено відповідно до положень нормативно-правових актів, що діяли станом на 2011 р.:

- Закон України «Про оренду державного та комунального майна» від 10.04.1992 р.;
- Закон України «Про залізничний транспорт» в редакції від 02.10.2012 р.;
- Цивільного кодексу України від 17.03.2011 р.;
- Методики розрахунку і порядку використання плати за оренду державного майна, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 04.10.1995 р. № 786;
- Наказу Міністерства транспорту України «Про затвердження Інструкції про порядок передачі в оренду вантажних вагонів» від 28.04.1997 р. № 151;
- Методики оцінювання вартості об'єктів оренди від 18.06.2008 р.;
- Порядку викупу орендарем оборотних матеріальних засобів і Порядку надання в кредит орендареві коштів і цінних паперів, затверджених Постановою

Кабінету Міністрів України від 10.08.1995 р. № 629.

На сьогодні ці нормативно-правові акти не чинні [4-7] або скасовані відповідними рішеннями Верховної Ради, Уряду, Міністерства тощо, або втратили чинність у зв'язку зі зміною в редакції, відповідно і сам Порядок є таким, що втратив свою чинність. Також є застарілою інструкція на сайті АТ «Укрзалізниці» (https://uz.gov.ua/cargo_transportation/truck_renting/legislation/) про передавання в оренду вантажних вагонів, що зареєстрована в Мінності 08 січня 2014 р. за № 2/24779.

Натомість Верховна Рада та Уряд прийняли низку нових Законів України та інших нормативно-правових актів, що стосуються оренди державного майна та майна, що належить державним підприємствам, зокрема АТ «Укрзалізниця» [8-12]. За Законом України «Про оренду державного та комунального майна», єдиний спосіб оренди – це проведення електронного аукціону в єдиній електронній системі, при цьому мають бути виконані положення Порядку передавання майна в оренду [10], згідно з якими існують певні норми і правила визначення стартової ціни, строки оренди, оприлюднення відомостей про майно, порядок проведення капітального та інших видів ремонту та інше.

АТ «Укрзалізниця» у свою чергу оприлюднила нову редакцію Договору «Про надання послуг з організації перевезення вантажів залізничним транспортом», на сьогодні діє редакція від 31.05.2020 р. з додатком 1-5 «Умови продажу послуг з використання вагонів АТ «Укрзалізниця» із застосуванням ЕТС «ProZorro.Продажі», що і є на сьогодні єдиною можливістю використання деяких типів вагонів АТ «Укрзалізниця». Однак це зовсім не оренда вагонів у прийнятих рамках, що знайшли своє відображення в багатьох нормах Правил перевезення вантажів, Тарифній політиці та інших нормативно-правових актів. Незважаючи на те, що деякі

вантажовідправники прийняли таке нововведення як зміни в порядку отримання вагонів в оренду [13-16], у п. 1.1 Договору чітко зазначено, що «користування вагоном не є орендою майна, а плата за користування власним вагоном Перевізника не є орендною платою». Слід ураховувати, що при розподілі вагонів через електронний аукціон вантажовідправник фактично використовує власні вагони АТ «Укрзалізниця» і повинен сплачувати за використання на цих умовах, а сам розподіл через електронний аукціон – це, по-перше, встановлення ринкової ціни на плату за використання рухомого складу АТ «Укрзалізниця», по-друге, запобігання корупційним явищам при встановленні чергі подавання вагонів під навантаження, по-третє, сплата за можливість взагалі користуватися послугою з перевезення вантажів певним типом вагонів на певних умовах, що також викликає питання в багатьох вантажовідправників [17, 18].

Починаючи з 2018 р. на підставі договору АТ «Укрзалізниця» з ДП «Прозорро.Продажі» та Додатку 1 до цього Договору «Регламент роботи електронної торгової системи ProZorro.Продажі щодо проведення електронних торгов (аукціонів) щодо продажу послуг із використання вагонів власності АТ «Укрзалізниця» під час здійснення перевезень вантажів» [19] розпочалося застосування електронних аукціонів для продажу послуги з можливості використання власних вагонів. Однак, по-перше, це не повноцінна оренда (орендар не отримує всіх переваг, передбачених Закон України «Про оренду державного і комунального майна»), по-друге, досі не розроблені необхідні нормативно-правові акти для передавання в оренду вагонів (що унеможливлює надання вагонів в оренду), по-третє, механізм прийняття рішень про виділення вагонів як

для передавання в оренду, так і розподілу прав використання не є прозорим і зрозумілим і не охоплює потреби всіх клієнтів АТ «Укрзалізниця».

Перші електронні аукціони з розподілу вантажних вагонів принесли значний економічний ефект [20], однак у 2023 р. цей ефект значно скоротився, наприклад, порівняно з 2022 р. відбулося зменшення отриманого доходу майже у п'ять разів і склало за весь рік 4,78 млн грн. Зміна показників дохідності з надання послуг зі використання власного вагонного парку наведена на рис. 1.

Складні умови експорту вітчизняної продукції, блокування портів, спад виробництва, воєнні дії, переорієнтація напрямків вантажопотоків та інші негативні наслідки значно погіршили загальний стан економіки, що вплинуло на потребу в послугах із перевезень вантажів залізничним транспортом. За аналітичними даними системи «ПРОЗОРРО.Продажі», у 2023 р. відбулося різке скорочення пропозицій від організатора торгов, з травня по жовтень аукціони майже не проводили, крім того, на 24 % скоротилася частка успішних аукціонів. Результати аналізу з проведення електронних аукціонів з продажу послуг із використання вагонів власності АТ «Укрзалізниця» у 2023 р. наведено на рис. 2. Багато вантажовідправників скаржаться на недостатній рівень пропозицій про тип вагонів (пропозиції обмежені зерновозами, напіввагонами та мінераловозами), обмеження полігону використання, можливості вагонними відправками, недостатність пропозицій із можливості використання вагонів у невеликій кількості та повну відсутність можливості оренди одного вагона.

Основні результати

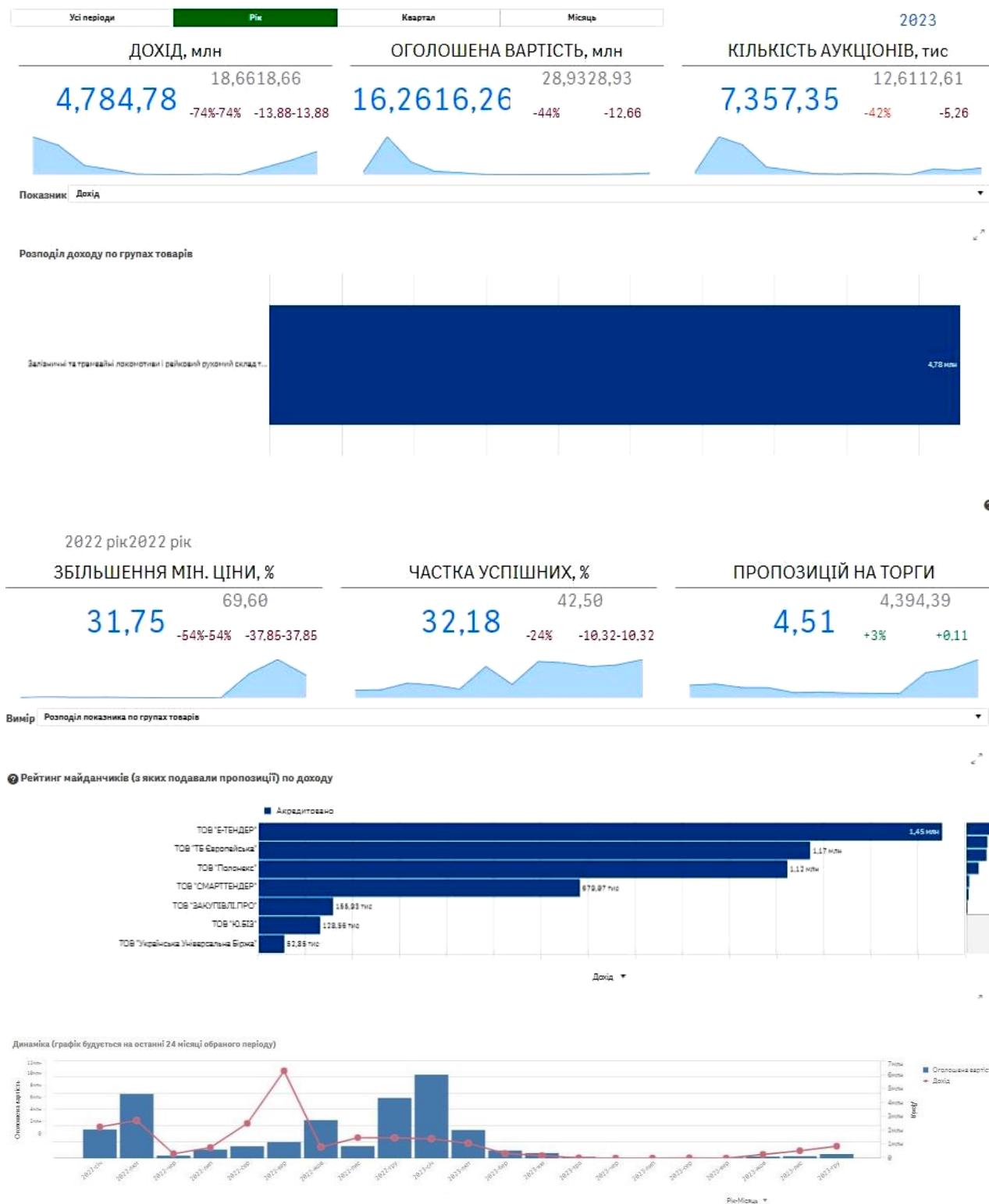

Рис. 1. Аналіз доходу від розподілу вагонного парку АТ «Укрзалізниця» через систему «ПРОЗОРРО.Продажі»

Аналіз завершених торгів

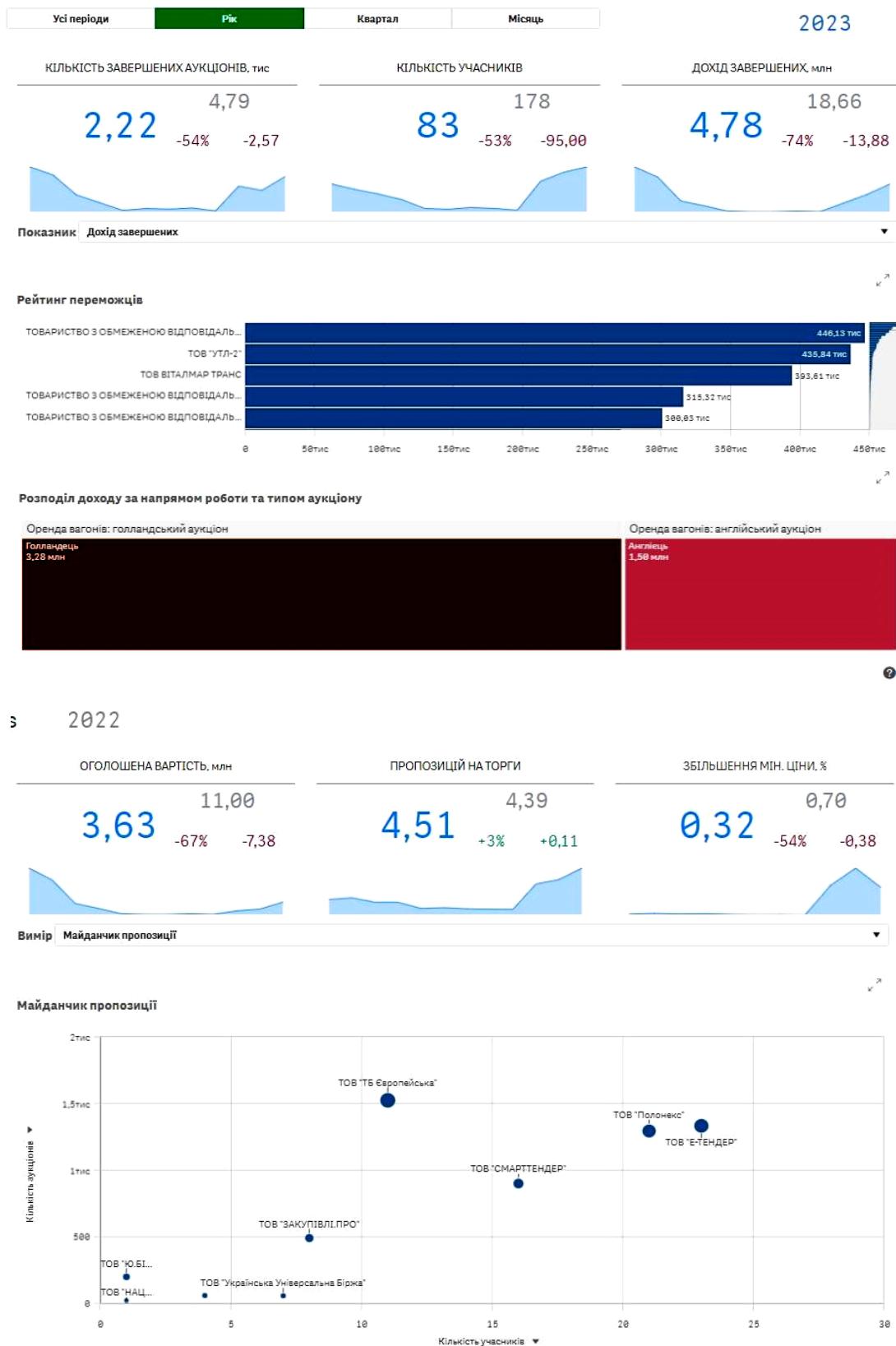

Рис. 2. Аналіз проведення електронних аукціонів з продажу послуг із використання вагонів власності АТ «Укрзалізниця» у 2023 р.

Слід зазначити, що, не зважаючи на складні умови, з жовтня 2023 р. почалося поступове відновлення проведення електронних торгів і на сьогодні спостерігається стабільне, хоч і невелике, зростання без урахування розширення вагонного парку та попиту малих відправників, що потребують для використання на умовах оренди від одного до чотирьох вагонів. Для забезпечення попиту вітчизняних експортерів керівництво АТ «Укрзалізниця» 5 жовтня 2023 р. оголосило проведення конкурентних торгів із продажу комплексної послуги з перевезень зернових вантажів у спеціальному рухомому складі (хопер-зерновоз) за межі залізниць України зі зміною віzkів під колію 1435 мм. За умовами тендера, дозволено перевезення через прикордонні станції Польщі та Румунії – Ягодин, Дяково, Вадул-Сірет, Мостиська-2. Особливістю цієї пропозиції є вимога щодо наявності в учасника торгов чинного договору на транспортно-експедиторське обслуговування з компанією UZ Cargo Poland [21]. Залежно від попиту на перевезення зернових вантажів за такою схемою залізниця запропонувала два варіанти надання послуг: 10 лотів по 28 зерновозів кожний для використання на маршруті Вадул – Дяково і 10 лотів по 38 зерновозів – Мостиська-2 – Ягодин. Початкова добова вартість оцінена як 600 грн/ваг за використання вагонів на території України. Вартість оплати за використання вагонів встановлює окремий договір з компанією UZ Cargo Poland.

На початку 2024 р. (перші 50 днів роботи) філія «Центр транспортної логістики» АТ «Укрзалізниця» оголосила 1143 тендери на проведення електронних аукціонів із продажу послуг використання трьох типів вагонів (рис. 3) згідно з оприлюдненим графіком продажу відповідних послуг, розміщеним для ознайомлення в електронній системі «e.Портал УЗ-Карго» (<https://uz-cargo.com/auction-archive.html#archive>).

Висновки. Проведено аналіз чинних локальних нормативно-правових актів про передавання вагонного парку АТ «Укрзалізниця» в оренду.

Виявлено відсутність можливості оренди рухомого складу на залізниці. Це негативно впливає не тільки на економічні показники роботи від втрати значного джерела отримання додаткових коштів, а і на втрату потенційних клієнтів, що звертаються з питань оренди вагонів до приватних вагоновласників, а в деяких випадках взагалі переходять на інші види транспорту. Тобто є чимала потреба в наданні вантажних вагонів в оренду, і тимчасові заходи з надання можливості використання власних вагонів АТ «Укрзалізниця» не перекривають цю потребу, а для прозорого, економічно обґрунтованого процесу передавання вагонів в оренду, який буде відповідати чинному законодавству України необхідне розроблення і прийняття нормативно-правових актів на підставі чинних норм і наукового обґрунтування. У першу чергу це стосується розроблення «Інструкції про порядок передачі вантажних вагонів в оренду» і «Порядку проведення електронних торгів з оренди рухомого складу».

Для цього необхідне розроблення чітких, зрозумілих параметрів із визначення доцільності надання вантажних вагонів в оренду, підстави для відмови в наданні відповідного вагона в оренду, порядку визначення балансової вартості вагонів, розрахунку початкової вартості орендної плати і строку оренди, строків прийняття і оприлюднення рішень, параметрів технічної інформації, що стосується вантажного вагона (номер вагона, рік побудови, фізичний стан, наявність акредитації ТЗ у країнах ЄС та ін.), тобто необхідне опрацювання всіх питань, визначених Законом України «Про оренду державного і комунального майна».

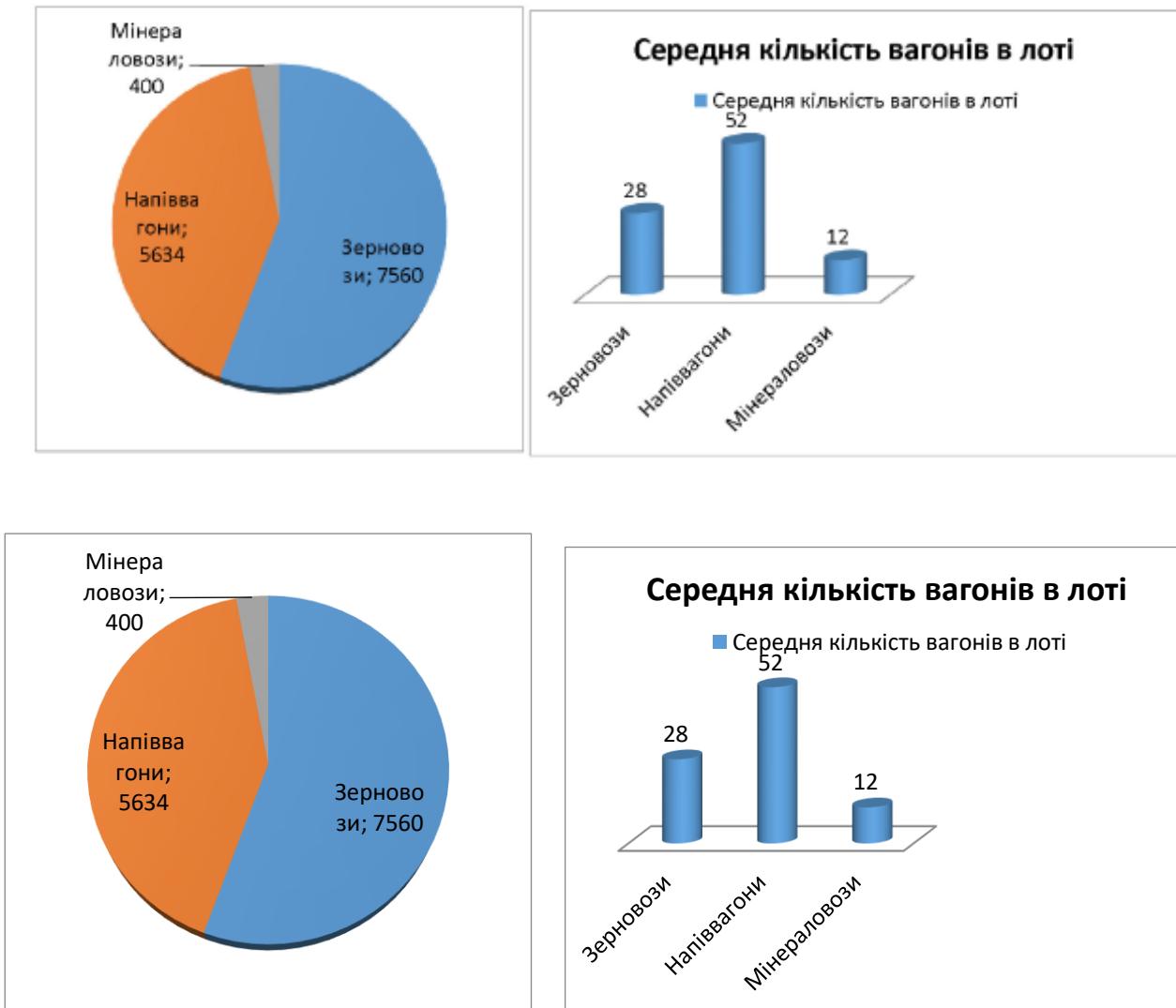

Рис. 3. Планові показники з продажу послуг використання власних вагонів АТ «Укрзалізниця» з січня по березень 2024 р.

Список використаних джерел

1. У 2023 році Укрзалізниця наростила виробництво на власних потужностях – збудовано 528 вантажних вагонів: вебсайт. URL: https://www.uz.gov.ua/press_center/up_to_date_topic/page-3/622649/ (дата звернення 07.03.2024).
2. Prozzoro.Продажі: вебсайт. URL: <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2023-10-27-002752-a> (дата звернення 07.03.2024).
3. Порядок надання вагонів в оренду: вебсайт. URL: https://www.uz.gov.ua/cargo_transportation/truck_renting/the_order_of_cars_for_rent/ (дата звернення 07.03.2024).
4. Про оренду державного та комунального майна: Закон України від 10.04.1992 р. № 2269-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2269-12#Text> (дата звернення 07.03.2024).
5. Про залізничний транспорт: Закон України від 04.07.1996 р. № 273/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 07.03.2024).

6. Цивільний Кодекс України: від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дана звернення 07.03.2024).

7. Про затвердження Методики оцінки об'єктів оренди, Порядку викупу орендарем оборотних матеріальних засобів та Порядку надання в кредит орендареві коштів та цінних паперів: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.08.1995 р. № 629. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/629-95-%D0%BF#Text> (дата звернення 07.03.2024).

8. Про оренду державного та комунального майна : Закон України від 03.10.2019 р. № 157-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-20#Text> (дата звернення 07.03.2024).

10. Деякі питання оренди державного та комунального майна: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.06.2020 р. № 483. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/483-2020-%D0%BF#Text> (дана звернення 07.03.2024).

11. Про особливості оренди державного та комунального майна у період воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.03.2022 р. № 634. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-osoblivosti-orendi-derzhavnogo-ta-komunalnogo-majna-u-period-voyennogo-stanu-634-270522> (дата звернення 07.03.2024).

12. Деякі питання розрахунку орендної плати за державне майно : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.04.2021 р. № 630. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/630-2021-%D0%BF#Text> (дана звернення 07.03.2024).

14. Як взяти в оренду залізничні вагони на майданчику Prozorro.Sale вебсайт. URL: https://sale.ueex.com.ua/filter/rail-car-hire?page=1&rows=10&sidx=dateModified&sord=desc&filter_type=init&action=Y&status=all&list_mark=railwayCargo (дата звернення 07.03.2024).

15. Оренда вагонів Укрзалізниці на Prozorro.Продажі: вебсайт. URL: https://etender.ua/prozorro-prodagy/orenda-vagoniv-ukrzaliznici-na-prozorro-prodazhi?gad_source=1&gclid=CjwKCAiA3JCvBhA8EiwA4kujZg9saKnIbQRtbEp6I6UMGT_utxRuuidCgNrQVS-1St5TTAnNw2XXNRoCL_AQAvD_BwE (дата звернення 07.03.2024).

16. Аукціони оренди контейнерів і вагонів в Україні: вебсайт. URL: <https://ubiz.ua/auctions-all/railway-carriage> (дата звернення: 07.03.2024).

17. Вартість оренди вантажних вагонів: ринок чи методологія. Головний інформаційно-аналітичний центр. 2018. Вер. (№ 1). URL: https://logisticsmanagement.files.wordpress.com/2018/09/d0b3d196d0b0d186_e284961_d0b2d0b5d180d0b5d181d0b5d0bdd18c_2018_.pdf (дата звернення 07.03.2024).

18. Маліцький В. В. Управління стратегічним ціноутворенням при наданні підприємством – залізничним перевізником послуг з використання вантажних вагонів. URL: http://diser.ntu.edu.ua/malitskyy_dis.pdf (дата звернення 07.03.2024).

19. Договір «Про взаємодію під час реалізації Пілотного проекту щодо продажу із застосуванням електронної торгової системи ProZorro. Продажі послуг із використання вагонів власності АТ «Укрзалізниця» під час здійснення перевезень вантажів». URL: https://www.dto.com.ua/files/Vagoni_dogovir.pdf (дата звернення 07.03.2024).

20. Шевченко В. І., Мацієвський Б. В., Шевченко А. В. Перспективи розвитку технологій підвищення ефективності вантажної роботи АТ «Укрзалізниця» із застосуванням електронної системи Prozorro. *Інформаційно-керуючі системи на залізничному транспорті*. Харків. 2022. Вип. 4. С. 33–40.

21. Укрзалізниця проведе конкурентні аукціони з продажу комплексної послуги перевезень у зерновозах за кордон з перестановкою віzkів під євроколію: вебсайт. URL: https://www.uz.gov.ua/press_center/up_to_date_topic/page-17/618566/ (дата звернення 07.03.2024).

Шевченко Віталій Іванович, кандидат технічних наук, доцент кафедри управління вантажною і комерційною роботою, Український державний університет залізничного транспорту, м. Харків, Україна.

ORCID iD: 0000-0002-0873-3802. Тел.: +38 (057) 730-10-85. E-mail: 50801@ukr.net.

Мацієвський Богдан Вячеславович, аспірант кафедри управління вантажною і комерційною роботою, Український державний університет залізничного транспорту, м. Харків, Україна. ORCID iD: 0000-0002-2247-742X. E-mail: bogdanmatsievskiy@gmail.com.

Андрушко Ігор Михайлович, магістрант, 221-ОПУТ-Д22, Український державний університет залізничного транспорту.

Shevchenko Vitaly, Ph. D., associate Professor of the office of freight and commercial work of the Ukrainian state University of Railway transport, Kharkiv, Ukraine. ORCID iD: 0000-0002-0873-3802. Tel.: +38 (057) 730-10-85. E-mail: 50801@ukr.net.

Matsievskiy Bohdan, postgraduate student, department of the office of freight and commercial work of the Ukrainian state University of Railway transport, Kharkiv, Ukraine. ORCID iD: 0000-0002-2247-742X.

E-mail: bogdanmatsievskiy@gmail.com.

Andrushko Igor, master, Group 221-OPUT-D22, Ukrainian state University of Railway transport.

Статтю прийнято 11.04.2024 р.